

Kamran Muradov: "Müəllimlər professorların mühazirələrini dinləmək fəxrdir"

Kamran Muradov 1994-cü ildə Mingəçevir şəhərində anadan olub. Orta təhsilini [Bakdakı 285 nömrəli tam orta məktəbdə](#) (2012-ci ildə Qafqaz Universitetinin (indiki [Bakı Mühəndislik Universiteti](#))) kimya mühəndisliyi fakültəsində daxil olub. Adı çəkilən alimlərdən bir müddət təhsil aldığından sonra "2007-2015-ci illərdə Azərbaycanın xarici ölkələrində təhsil üzrə Dövlət Proqramı"na qəbul olunub. Hazırda proqram çərçivəsində Böyük Britaniyanın [Birmingem Universiteti](#)ndə kimya mühəndisliyi ixtisası üzrə təhsil alır.

"Müəllimlərim ikinci böyük dəstəyə qoşulub"

- Orta məktəbdə bütün fənlərə qarşı eyni dərəcədə maraq göstərməmişəm, buna görə də nəticələrim də yüksək olub. Fənlər arasında riyaziyyat, kimya və fizikanın yeri mənim üçün xüsusi idi. Bu fənlərin məntiqi yanaşma və bacarıq tələb etdiyindən onlarla ilk tanışlığım məndə xüsusi maraq oyatdı. Bunun nəticəsində həmin fənlər üzrə keçirilən bir sıra olimpiadalara qatıldım, müxtəlif bilik yarışlarında dərəcələrə də etdim və nəhayət, ali təhsil müəssisələrində 1-ci ixtisas qrupu üzrə qəbul imtahanında 675 bal toplayaraq Prezident təqaüdünə layiq görüldüm. Beləliklə, bu uğurlar qazanmağmda mənim yol göstərən valideynlərimin və həər sualına dərhal cavablandıran müəllimlərimin məni yönləndirdiyini Məndən özümə və onların məni yəni tutmur kimi bir bitirməyimin üzündən illər keçsə də, müəllimlərimlə əlaqəni daim saxlayacağam. Müəllimlərim ailəmdən sonra ikinci böyük dəstəyə qoşulub.

İxtisaslaşma olan maraqlarınma gəlincə, əvvəllər, öz ixtisaslaşma barədə kiçik bir məlumat vermək istəyirdim. Kimya mühəndisliyini qəbul laboratoriyada görülmə prosedurunə nəyeyə böyük miqyasda təbiiyi kəndə ifadə edərək bilirik. Göründüyü kimi kimya mühəndisliyinin inkişafı zərurətdən mübadiləsinə fiziki hadisələrə də özündən cəmlənir. Yuxarıda bildirdiyim kimi artıq 7-8 siniflərdə oxuyarkən riyaziyyat, fizika və kimyaya qarşı dərsiz maraqlarım oyanmışam. Bütün bunların xüsusi ixtisas qrupuna seçilməyi də qərar etdim. Lakin kimya mühəndisliyini müəyyən arada dərmlərdən sonra seçməyi qərar aldım. İxtisaslaşma seçməkdə kimya mühəndisliyinin təbii sahələrinin genişliyi və vətəndaşların tələbatına səsamilirdən bir neçə sənaye sahələri arasında Azərbaycanın iqtisadi inkişafı neft sektorunda öz sözünü deməsi və neft sektorunun sürətlilik inkişafı kimya mühəndisliyinin dövrünü prioritet ixtisas oldu və buna sübutdur.

"Xaricdə təhsil almağın gələcəyinin TV kanallarda çəkilənlərinə dinləyirdim"

Hələ orta məktəbin yuxarı siniflərində oxuyarkən xaricdə təhsil almaq barədə düşünürdüm. O vaxtlar xaricdə təhsil almağın gələcəyinin TV kanallarında çəkilənlərinə dinləyirdim. Onların nailiyyətlərini məndə xaricdə təhsilə həvəsi oyaqırdı. Nəhayət, alimlərdən qəbul olduqdan sonra xaricdə təhsil mənim məqsədimə çevrildi. Alimlərdən bir il ingilis dilini bilikliyə inkişaf etdirdikdən sonra həmin Dövlət Proqramı, həmadə xaricdə təhsil müstəqilliyi ilə maraqlandı. Həminin, Böyük Britaniyada bakalavr pilləsini üzrə təhsil müddətini 3 ilə endirəndən, xaricdə təhsilə əsaslı bəli, universiteti eyni müddətə bitirdim. Bu qərarımın valideynlərim və müəllimlərimlə bölüşdüm. Hər zaman oldu kimi onlar da mənim bu qərarıma dəstəklədi və bu məqsədimə çatmağmda yardımlarınə sirsəmədi.

Ümumiyyətlə, ölkəmizdə aparılan təhsil siyasəti, yeniyetmə və gənclərə verilən önəm və dəyəri təqdirə layiqdir. Dövlət təhsil sistemində gənclərə təqəddir proqramları və digər mühüm layihələr dəstəyə göstərilmiş bizim üçün böyük bir ənsər. Xaricdə təhsil alan tələbə təhsilini bitirdikdən sonra ölkəyə qayıdarsa, də etdiyi biliyi müəyyən sahələrdə təbii edərək. Azərbaycanın inkişafına daha dəstəyə tətbiq etməsinə töhfəsinə verən Həminin xaricdəki təhsil sisteminin üstünlüklərinin Azərbaycanın öz ixtisas sistemini qəbul etməsi ölkədə təhsilə dəstəyə kətili müəssisələrin yetiştirilməsinə təmin edir. Təqəddir proqramına seçilmək qarşılaşma qoydu mən məqsədi üçün mühüm mərhələ idi. Buna nail oldu umu öyrəndikdə isə, çox sevindim. Bu hissi sözlərlə ifadə etmək mümkün deyil. Hələ də o anlar düşünəndə həmin sevinc hissini yenidən yaşayacağam.

Özüm xaricdə oxusam da, ailə üzvlərimdən bir neçəsi hazırda Azərbaycanda ali təhsil alır. Bütün bunların da ölkəmizin təhsil sisteminə dəstəyə verən yəni liliyə yaxındam maraqlandıram. Müasir standartlara cavab verən təhsil müəssisələrinin yaradılması, aparılan islahatların təhsil inkişafına göstəricisidir. Xüsusi gənclərin və tələbələrin kadrın idarəçiliyi cəlb olunması təhsilin inkişafına daha dəstəyə kan verir. Düşünürəm ki, yaxın gələcəkdə ölkəmizdə təhsilin tam elektronlaşdırılması, bəli verəcəyə, beləcə tələbə və ağırlı bütün dərslər materialları istədikləri vaxt və

m?kanda ?ld? ed? bil?c?kl?r.

“Baxmayaraq ki, d?rs interaktiv ??kild? keçirilir...”

Böyük Britaniyada təhsilin ?n ?sas üstünlüyü verdiyi diplomun bütün dünyada tanınmasıdır. Bundan ?lav?, öz özünlü sübut etmi? müasir təhsil sisteminin bir çox üstünlüklərini vurğulamaqla öz ixtisası mübarəd?nə onu dey? bil?r?m ki, Birmingham Universitetində kimya mühəndisliyi tələbələri daha çox təcrübə yolu ilə a?lan?n Semestr ?rzində keçiril?n laboratoriya eksperimentləri öyrəndiyimiz bilikləriss?nəmə?av? yerində c?mü?ahid?etmə?y? imkan yaradır. Müxtəlif mövzularda olan qrup işləri is? ünsiyyət bacarıq?m?z? linki?af?etdirm?kd?, zavodların optimallaşdırılması, onları onları mənəstismar? enerji s?rfiyyat? büdc?nini t?kiləv? ?sas? olaraq təhlükəsizlik tədbirləri barədə biliklər yiyələnməyimizdə böyük rol oynayır. Kimya mühəndisliyi nə qədər qətin olsa da bir o qədər də maraqlı ixtisasdır. Tə?təbiqə dair genişliyi, bu ixtisasda bir çox elmlərin m?nims?nilməsinin təmin edib bunlardan xüsusi il? Dizayn layihəsi v? “Proses kontrol ?sas?” m?nim mara?m? daha da c?lb edir. Bu f?nl?r kimya mühəndisliyini ümumi ??kild? özündə c?ml?dirir. Adlarındarı gördüyü kimi, biri dizayn v? quruluş digəri is? m?liyyat n?dar? olunması haqqında olan biliklərdən ibarətdir.

Birmingham Universitetində baxmayaraq ki, d?rs interaktiv ??kild? keçirilir v? mü?llim-tələbə?laq?nı d?rs boyu s?mimi olur, d?rs bitdikdən sonra bu ?laq? d? bitir. D?rsdə n?lav? mü?llim? görü?m?k üçün onu x?b?rdar edib uyğun vaxt təyin etməklə lazımdır. Diqqətimizi çəkən m?qamlardan biri də odur ki, Birmingham Universitetində hər tələbənin öz ??x?xsiriyutoru var. X?xsiriyutor mü?madi olaraq öz tələbəsi ilə görüş?keçirir, d?rsi?ba?la?habel?d?rsdə n?nar p?roblemləri müzakirə edir, onları n?h?b?yolunu tapmaqda köm?kl?k göst?rir. T?hsilim?e yeni-yeni bax?layanda ??xsi tyutorumun Birmingham ?uy?unla?ma?mda köm?yi olmuşdur. T?b?y? keçiril?n bütün f?nl?r üzr? imtahanlar olmay v? iyun aylarında bax?tutun?mtahanlar ciddi n?zar?alt?nda tam ??ffat v? yazılı ??kild? keçirilir. Mtahanları n?n?tic?l?rini t?qrib?n 1 ay sonra a?qlan?r v? t?hsil ili cavabları elan olunduqdan sonra bitir. F?nl?r ad?n 2 hissədə n?ibar?t olur – müəhazir?l?r v? onlarla bax?la?suallar.

“Tələbə üçün mütali? çox vacibdir”

Ün?mümiyy?tl?avaxt?m?n?ks?r?hiss?sin?d?rsi?l?ay?rd??m?üçün bax?avaxt?m?çox az olub. Bu s?b?bd?n çal?çal??ram?ki asud?vaxtlar?m?rs?m?r?lik?kild?d?y?ndirimi. Universitetimizin müasir və geniş kitabxanası olduqundan dem?k olar ki asud?vaxt?m?da orda keçirir?m. Burada m?naxtard??m?m?lumat?tez v? asan bir ?kild? tap?tap?ram. Asud?vaxt?m?n?ks?r?hiss?sin? öz ixtisasımla bax?la?Robert Perri t?r?find?n yaz?lm??m?huk?Kimya mühəndisliyinin ?kitab?” n?oxuyaraq keçirir?m. t?xtisasda n?lav?b?dii kitabları oxuyuram. Paulo Koelyonun “Kimyaq?r” ?s?rini bir neç?d?f? oxuma?ma baxmayaraq yen?d?sev?-sev? oxuyuram.

?lav?b? olaraq bax?vaxtlar?mda idmanla da m??uboluram. H?ft??rzində bir neç?d?f? trenajor zalına v? ya üzgüçülük hovuzuna gedir?m.

Dü?ünür?m ki, insan təhsilini bitirs? bel? oxumaq heç vaxt bitm?m?lidir. ?st?r elmi, ist?rs? d? b?dii mütali? il? m??ul olan hər k?s elmi biliyi v? nitq qabiliyy?tini artır?r. Xüsusi il? tələbə üçün mütali? çox vacibdir.

“S?mimi-q?lbd?n “b?li” cavab?n? ver?rdim”

Dü?dünyanı n?nfuzlu al?m?kt?bl?rində n?birinin tələbə?sinə dey?bil?r?m. K?narı c?d?n təhsilin üstünlüklərini saymaqla bitm?z. İlk növbədə, f?rqli m?d?niyy?tl?r? tan?? olmaq, f?rqli xalqlar?n nümay?nd?l?rini tan?maq v? el?c?d?d?Azərbaycan m?d?niyy?tinin tan?maq insan?n dünyagörüşünü art?r?r. H?mçinin kampus həyat?asud?vaxt?n? s?s?m?r?l?d?y?r?ndirm?k üçün müxtəlif tələbə?tələkilatlarındarı təmsil olunmaq xaric?t?hsilin üstünlüklərində n?bir neç?sdir. T?t?hsil t?r?d?n?is?d?rsi?l?r?n s?rkoxumaq üzrində yox?h?m?d?laboratoriya sessiyaları qrup işləri v? müxtəlif zavodlara ekspedisiyalar vasitəsi ilə tələbə?lər? çatdırılmasıdır. d?rsin keyfiyy?tinin ?yani nümun?sdir. Bakalavr pill?si üzr?elmi tədqiqatları yalnız ?t?yib olunmuş laboratoriya sessiyalarındarı ibarətdir. Universitetdə ayda bir neç?d?f?m?huk?irk?d?rini ?tirak?il? müxtəlif seminarları təkil olunur. H?min seminarlarda ç?x?ed?n?irk?t?çil?ri biz?l?

həyat? haqq?nda məlumatlar və uşurlu karyera üçün məsləhətlər verir.

Xəbərdarlıq! Həsilin ümidlərimin doğrultması nə qədər ləngir, bu suala isə mən qəlbədən "Bəli" cavabını verirdim. Xəbərdarlıq! Həsilin mənim ümidlərimi artırmaq əvəzinə, iləldə rədd oldu. Birmingham Universitetində yerləşən yüksək standartlara cavab verən kimya laboratoriyasında eksperiment aparmaq və məşhur professorların mühazirələrini dinləmək fəxrdir. Burada qazandığım bilik, dünyagörüşü və eləcə də digər millətlərdən olan dostların dəyəri mənim üçün çox böyükdür. "2020-2021-ci illərdə Azərbaycanın xarici ölkələrdə təhsil üzrə Dövlət Programı" təhsilimizin uşurudur. Mənim ki, bu proqram üçün ayrılan vəsait dövlət büdcəsinə qat-qat artırsa, ilə qaydacaq.

"Azərbaycan? layiqincə təmsil etdiyimi düşünürəm"

Xəbərdarlıq! Həsil alan ləhbərlər Azərbaycanla qənci kimi mənim qərdəşlərdə duran səsi və zifətlərdən biri Azərbaycanla itibarı etməyə, ölkəmizlə bəllə real qələbə dünyaya çatdırmaqda. Universitetimizdə "Azərbaycan cəmiyyəti" fəaliyyət göstərir və məni bu cəmiyyətə katibliyəmə. Azərbaycan? layiqincə təmsil etdiyimi düşünürəm? İndi universitetdə təhsil alan Azərbaycanlı tələbələrinin tirəkli görüşlər və Azərbaycanla bəllə tələmətdən günlərdə tədbirlərlə təkil olunur. Bu tədbirlərdə digər tələbələrimiz kimi məndə fəaliyyətə iştirak edirəm. Universitetdə keçirilən sərəgilərdə və eləcə də gündəlik həyatda Azərbaycan mədəniyyətini, adət-ənənələrini, milli təamlar təntəməyə cəlləram və xarici dostlarım? Azərbaycan? ziyarətə dəvət edirəm.

Gələcək tələbələrin planlarıma qəlləncə, hədəflərim çoxdur. Səməyar isə inkişafda. Təbii ki, hazırkı məqsədim universitetin müvəffəqiyyətlə bəllə vurmaqda. Sonrakı dövrlərlə üçün isə hədəfimi ixtisaslaşma bəllə biliklərimi daha da inkişaf etdirərək ölkəm üçün yararlı, yüksək səviyyəli mütəxəssis olmaqda.